

Executive Summary

BFL has been categorized as a Category B project, as the potential adverse environmental and social impacts on population within the Protected Areas or those living around who depend on the PA for their livelihoods or environmentally important areas are site-specific, reversible and can be readily mitigated.

Therefore, to ensure that all BFL funded projects and programs are environmentally and socially sustainable as well as in line with BFL's policies and guidelines, an Environmental and Social Management Plan (ESMP) involving stakeholder participation and timely public disclosure is required.

An Environmental and Social Management Plan (ESMP) for Bumdeling Wildlife Sanctuary (BWS), describes mitigation measures/good practices at activity level which are required as per the screening protocol. All the screened activities which has potential risks to environment and social management have to prepare ESMP which include environment management and mitigation plans during pre-activity, activity implementation and closing phases. Hence, it contains description of the detailed actions including communities, roles, communication and reporting and monitoring processes required as part of the implementation. In order to ensure that the issues of all stakeholders are taken into account, it includes a stakeholder engagement plan. The plan includes identification of stakeholders, method of engagement, timing and logistics. It is a requirement for all parks and biological corridors to keep record, reporting, review, auditing and update ESMP yearly as per the planned activities.

To develop ESMP of BWS, consultations were held with the focal of BFL. Field visit and consultations could not be carried out due to COVID 19. The activities that required ESMPs for the year 2020 are:

1. Ramsar camp site development at Bumdeling
2. Construction of bank around Dungtsho lake in the BWS
3. Combined zonation and physically demarcation of BWS
4. Implement infrastructure plan which includes construction of guard post at Tsikang, Singye Dzong in Khoma Gewog in Lhuntse

བོད་ལྗང་བཟུང་དོན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློང་ཀའི་ཚེ་སློག་མ་དངུལ་འདི་ རང་བཞུན་གནས་སྤངས་དང་མི་ཕྱེད་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་གྱི་དབྱེ་ལག་ཁ་
པ་ནང་ལྷ་རྒྱུད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་གི་པན་གཞི་འདི་སྤྲུང་སློབ་ས་ཁོངས་ནང་སྤོང་མིའི་མི་སེར། ཡང་ན། སྤྲུང་སློབ་ས་ཁོངས་ལྷ་བརྟེན་
ཏེ་སྤོང་མི། ཡང་ན། རང་བཞུན་གནས་སྤངས་འབྲུང་དངོས་རྒྱུ་དམིགས་བསལ་གྱིས་མར་པལ་གཏང་རྒྱུགས་པ་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློང་ཀའི་ཚེ་སློག་མ་དངུལ་ཐོག་ལྷ་ རྒྱལ་སློབ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་དང་ ལས་སྐྱ་རྒྱ་རང་
བཞུན་གནས་སྤངས་དང་ མི་ཕྱེ་གཉིས་ལྷ་ཡུན་བརྟེན་གྱི་པན་པ་ཡོད་པ་མ་ཚང་ ཡིག་ཚང་གི་སྤོང་བྱས་ལམ་སློབ་དང་འབྲེལ་ རང་བཞུན་
གནས་སྤངས་དང་མི་ཕྱེ་འཛིན་སློང་འཆར་གཞི་ནང་གལ་གཏོགས་འབད་ནི་དང་ དུས་དང་དུས་སྤུ་མི་དམངས་ལྷ་གསང་བ་བཤད་ནི་
འདི་དགོས་ཡིན།

རང་བཞུན་གནས་སྤངས་དང་མི་ཕྱེ་འཛིན་སློང་འཆར་གཞི་འདི་ སློང་ཀ་དང་སློག་ཆགས་རྒྱུན་ལམ་རྒྱ་ནང་ཐབས་ལམ་དང་ བཟང་སློང་
རྒྱ་ལས་སྐྱའི་བརྟེན་སློབ་ལམ་ལྷ་གསལ་གྱི་དོན་ལས་ཡིན།བརྟེན་སློབ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་སྐྱ་རྒྱ་ རང་བཞུན་གནས་སྤངས་དང་མི་ཕྱེ་འཛིན་
སློང་འཆར་གཞི་དང་འབྲེལ་སྤེའོང་དགོ། འདི་ཡང་ ལས་སྐྱ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཏེ་མ་དང་མཇུག་བསྐྱུལ་ད། ལས་སྐྱ་གཞི་བཅུགས་
འབད་པའི་སྐབས་ལྷ་དགོས་ཡིན།

འཛིན་སློང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ལྷ་ གལ་གཏོགས་འབད་དགོ་པའི་ཁེ་གུད་ཡོད་མི་རྒྱ་གོ་ཞོག་བཤད་རྒྱ་རྒྱུད་དགོ་པའི་ཁར་ ཁེ་གུད་
ཡོད་པའི་མི་རྒྱ་གོ་དོན་ལྷ་གལ་གཏོགས་འཆར་གཞི་ཡང་འོང་དགོ། འདི་ནང་སློང་ཀ་སློག་ཆགས་རྒྱུན་ལམ་ནང་གནས་ནིའི་དོན་ལྷ་ལོ་
བརྟེན་བཞུན་དུ་འཆར་གཞི་གི་ལས་སྐྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དན་ཐོ་དང་སྐྱུ་ལྷ། བརྟེན་ཞིབ། ཚེས་དབྱུད་འབད་ནི། དུས་མཐུན་བཟོ་ནི་རྒྱ་
དགོས་ཡིན།

བུམ་ཕྱེ་སློང་རི་དྲུགས་སྤྲུང་སློབ་ས་ཁོངས་གྱི་དོན་ལྷ་ རང་བཞུན་གནས་སྤངས་དང་མི་ཕྱེ་འཛིན་སློང་འཆར་གཞི་བཅུམ་ཐབས་ལྷ་ འབྲུག་
རྒྱལ་ཡོངས་སློང་ཀའི་ཚེ་སློག་མ་དངུལ་གྱི་དོ་ཚབ་དང་གཅིག་ཁར་གོས་སློབ་འབད་ཡོད་རུང་ བད་ཡམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་ གོས་སློབ་
འབད་ནི་དང་ལས་འགུལ་ས་ཁོངས་ནང་ཉ་སློར་འགྲོ་མ་རྒྱུགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན། ལྷ་ལོ་ ༡༠༡༠ བད་འཛིན་སློང་འཆར་གཞི་འབད་
དགོས་ཡོད་པའི་ལས་སྐྱ་རྒྱ་ཡང་།

- ༡། བུམ་བདེ་སློང་ལྷ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་རྒྱ་ཞིང་ས་ཁོངས་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི།
- ༢། བུམ་བདེ་སློང་རི་དྲུགས་ས་ཁོངས་ནང་ལྷ་ཡོད་པའི་གཏུང་མཚོའི་མཐའ་འཁོར་ལྷ་རྒྱ་འགུམ་རྒྱུ་བེ།
- ༣། སློང་ཕྱེད་ས་ཁོངས་མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་དང་བཅད་མཚམས་བཟོ་ནི།
- ༤། ལྷུན་རྩེ་རྫོང་ཁག་ མཐོ་མ་ལྷ་ཡོད་པའི་སང་གོ་རྫོང་གི་དོན་ལྷ་ གཞི་རྟེན་འཆར་གཞི་དང་སྤྲུང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་གནས་གཞི་བཅུགས་
འབད་ནི།